

Svensk författningssamling

Lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om referensvärden

SFS 2018:2024

Publicerad
den 13 december 2018

Utfärdad den 6 december 2018

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014, i denna lag kallad EU-förordningen.

Termer och uttryck i denna lag har samma betydelse som i EU-förordningen.

2 § Finansinspektionen är behörig myndighet enligt EU-förordningen.

3 § Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt EU-förordningen.

Administratörer och sådana enheter under tillsyn som av Finansinspektionen har fått ett godkännande av ett referensvärde för användning i unionen enligt artikel 33.1 i EU-förordningen, ska med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet enligt denna lag.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifterna.

2 kap. Rapportering av överträdelser

1 § Inom ramen för sådana rutiner som en administratör ska ha enligt artikel 14.3 i EU-förordningen får personuppgifter som avses i artikel 10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) behandlas, om uppgifterna avser brott enligt lagen (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden.

2 § Den som är eller har varit anställd hos en administratör får inte obehörigen röja uppgifter i en anmälan eller utsaga som har gjorts enligt sådana rutiner som en administratör ska ha enligt artikel 14.3 i EU-förordningen, om uppgiften kan avslöja anmälarens eller den utpekade personens identitet.

¹ Prop. 2018/19:4, bet. 2018/19:FiU18, rskr. 2018/19:53.

Den som är eller har varit anställd hos en administratör och har gjort en anmälan som avses i första stycket får inte göras ansvarig för att ha åsidosatt någon tystnadsplikt, om anmälaren hade anledning att anta att en överträdelse hade skett.

3 § Den som har lämnat en rapport till Finansinspektionen enligt artikel 14.1 eller 14.2 i EU-förordningen får inte göras ansvarig för att ha åsidosatt någon tystnadsplikt.

3 kap. Utredningsbefogenheter och tvångsmedel

Föreläggande om att lämna uppgifter

1 § För tillsynen över att bestämmelserna i EU-förordningen följs får Finansinspektionen besluta att förelägga

1. en fysisk eller juridisk person att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat, och
2. den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken att inställa sig till förhör på tid och plats som inspektionen bestämmer.

Första stycket gäller inte i den utsträckning uppgiftslämnandet skulle strida mot den i lag reglerade tystnadsplikten för advokater.

2 § För tillsynen över att bestämmelserna i EU-förordningen följs får Finansinspektionen besluta att förelägga marknadsaktörer på marknadsplatser där de underliggande tillgångarna till råvaruderivat handlas (spotmarknaden) att lämna transaktionsrapporter eller annan information. Marknadsaktörer på spotmarknaden är skyldiga att på begäran av Finansinspektionen ge inspektionen åtkomst till handlarnas system.

Föreläggande om att tillfälligt upphöra med ett visst förfarande

3 § Om det är sannolikt att en fysisk eller juridisk person har överträtt EU-förordningen, får Finansinspektionen besluta att förelägga den personen att upphöra med ett visst förfarande eller en viss verksamhet.

Beslutet om föreläggande gäller till dess att Finansinspektionen har prövat om förfarandet strider mot EU-förordningen. Beslutet får dock gälla i högst sex månader.

Korrigerig av felaktig eller vilseledande information

4 § Om det förekommit felaktiga eller vilseledande uppgifter i samband med tillhandahållandet av ett referensvärde, får Finansinspektionen offentliggöra korrekta uppgifter. Finansinspektionen får även besluta att förelägga administratören eller den som har offentliggjort eller spridit referensvärdet att korrigera referensvärdet eller informationen.

Platsundersökning

5 § Om det är nödvändigt för tillsynen över att en fysisk eller juridisk person följer bestämmelserna i EU-förordningen, får Finansinspektionen genomföra en undersökning i personens verksamhetslokaler.

Vite

6 § Ett beslut om föreläggande enligt någon av 1–4 §§ får förenas med vite.

7 § För att säkerställa betalning av en sanktionsavgift eller återföring enligt 4 kap. när en fysisk eller juridisk person har åsidosatt sin skyldighet på ett sätt som anges i 1 § i det kapitlet, får egendom som tillhör den som är betalningsskyldig tas i anspråk (betalningssäkring).

Betalningssäkring får beslutas bara om

1. det finns en påtaglig risk för att den fysiska eller juridiska personen genom att avvika, skaffa undan egendom eller förfara på annat sätt undandrar sig att betala avgiften eller det belopp som ska återföras, och

2. betalningsskyldigheten avser ett betydande belopp.

Om sanktionsavgift eller återföring inte har beslutats, får betalningssäkring beslutas bara om det är sannolikt att så kommer att ske. En betalningssäkring får inte avse ett högre belopp än det belopp sanktionsavgiften eller återföringen sannolikt kommer att fastställas till.

Ett beslut om betalningssäkring får fattas bara om skälen för beslutet uppväger det intrång eller men i övrigt som beslutet innebär för den som beslutet gäller eller för något annat motstående intresse.

8 § Beslut om betalningssäkring enligt 7 § fattas av den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut. Ett sådant beslut fattas efter ansökan av Finansinspektionen.

I fråga om en sådan ansökan ska 46 kap. 9–13 §§, 14 § första stycket 1 och andra stycket första meningen samt 20–22 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) tillämpas. Vid tillämpningen ska det som anges där om Skatteverket gälla för Finansinspektionen.

9 § Vid prövning av verkställighet av ett beslut om betalningssäkring ska 69 kap. 13–18 §§ och 71 kap. 1 § första stycket skatteförfarandelagen (2011:1244) tillämpas. Vid tillämpningen ska det som anges där om Skatteverket gälla för Finansinspektionen.

4 kap. Ingripanden

Överträdelser

1 § Finansinspektionen ska ingripa mot

1. en administratör som har auktoriserats eller registrerats enligt artikel 34 i EU-förordningen och som har åsidosatt sina skyldigheter enligt någon av artiklarna 4–15, 21.1, 23.2, 23.11, 24.3, 25.2, 25.7, 26.2, 26.3, 27 och 28.1 i förordningen,

2. en rapportör under tillsyn som har åsidosatt sina skyldigheter enligt någon av artiklarna 16, 23.3 och 23.10 i EU-förordningen,

3. en enhet under tillsyn som har använt ett referensvärde

a) utan att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 28.2 i EU-förordningen, eller

b) i strid med artikel 29.1,

4. den som har åsidosatt sin skyldighet enligt artikel 29.2 i EU-förordningen,

5. en administratör eller en enhet under tillsyn som inte följt ett föreläggande enligt artikel 21.3, 23.5 eller 23.6 i EU-förordningen,

6. en sådan administratör som avses i 1 eller en enhet under tillsyn som inte har följt ett föreläggande enligt 3 kap. 1 eller 2 § eller som inte har gett tillträde till verksamhetslokaler enligt 3 kap. 5 §, och

7. den som driver verksamhet som administratör utan att ha fått auktorisation eller registrerats enligt artikel 34 i EU-förordningen.

2 § Ett ingripande enligt 1 § sker genom beslut om

1. föreläggande att inom viss tid vidta en viss åtgärd eller upphöra med ett visst agerande,
2. återkallelse av auktorisation eller registrering enligt artikel 35 i EU-förordningen,
3. anmärkning,
4. förbud enligt 3 §,
5. återföring enligt 4 §, eller
6. sanktionsavgift enligt 5 eller 6 §.

Ett beslut om föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Ett ingripande får inte ske om överträdelsen omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite och en ansökan om utdömande av vitet har gjorts.

Förbud

3 § Den som har överträtt EU-förordningen i fall som anges i 1 § får för en viss tid, lägst tre och högst tio år, förbjudas att vara

1. administratör, eller
2. styrelseledamot eller verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, i en administratör eller rapportör under tillsyn.

Återföring

4 § Den som har överträtt EU-förordningen i fall som anges i 1 § och därigenom gjort en vinst, ska betala ett belopp som motsvarar vinsten, om beloppet kan fastställas (återföring).

En sådan betalningsskyldighet ska inte åläggas om det är uppenbart oskäligt.

Beloppet tillfaller staten.

Sanktionsavgift

5 § Sanktionsavgiften för en överträdelse av artikel 11.1 d eller 11.4 i EU-förordningen ska fastställas till högst det högsta av

1. för en juridisk person:
 - a) ett belopp som per den 30 juni 2016 i svenska kronor motsvarade 250 000 euro,
 - b) två procent av den juridiska personens omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå, eller
 - c) tre gånger den vinst som den juridiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa,
2. för en fysisk person:
 - a) ett belopp som per den 30 juni 2016 i svenska kronor motsvarade 100 000 euro, eller
 - b) tre gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Om den juridiska personen är en förening, avses med omsättning i första stycket 1 b 10 procent av medlemmarnas sammanlagda omsättning. Detta gäller även om föreningen ingår i en koncern.

Avgiften tillfaller staten.

6 § I andra fall än de som avses i 5 § ska sanktionsavgiften för en överträdelse som anges i 1 § fastställas till högst det högsta av

1. för en juridisk person:

a) ett belopp som per den 30 juni 2016 i svenska kronor motsvarade 1 miljon euro,

b) 10 procent av den juridiska personens omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå, eller

c) tre gånger den vinst som den juridiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa,

2. för en fysisk person:

a) ett belopp som per den 30 juni 2016 i svenska kronor motsvarade 500 000 euro, eller

b) tre gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Om den juridiska personen är en förening, avses med omsättning i första stycket 1 b 10 procent av medlemmarnas sammanlagda omsättning. Detta gäller även om föreningen ingår i en koncern.

Avgiften tillfaller staten.

7 § Om en överträdelse har skett under den juridiska personens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas när den högsta sanktionsavgiften ska beräknas enligt 5 eller 6 §.

Val av ingripande

8 § Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet eller den reala ekonomin, skador som uppstått och graden av ansvar.

9 § Utöver det som anges i 8 § ska det i försvårande riktning beaktas om den som har begått överträdelsen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning ska särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska det beaktas om den som har begått överträdelserna

1. i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. har vidtagit åtgärder efter överträdelsen för att undvika att den upprepas.

10 § När sanktionsavgiftens storlek ska bestämmas, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 8 och 9 §§ samt till den berörda personens finansiella ställning och, om det går att bestämma, den vinst som personen gjort till följd av regelöverträdelsen.

11 § Finansinspektionen får avstå från ingripande, om

1. överträdelsen är ringa eller ursäktlig,

2. personen i fråga gör rättelse,

3. något annat organ har vidtagit åtgärder mot personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga, eller

4. det annars finns särskilda skäl.

12 § En sanktionsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom 30 dagar efter det att ett beslut om den har fått laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

13 § Finansinspektionens beslut om sanktionsavgift får verkställas enligt utsökningsbalken, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 12 §.

14 § Om sanktionsavgiften inte har betalats inom den tid som anges i 12 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

15 § En sanktionsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet fick laga kraft.

16 § Det som anges om sanktionsavgift i 12–15 §§ gäller även för återföring enligt 4 §.

5 kap. Överklagande m.m.

1 § Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

2 § Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande, förbud eller återkallelse enligt EU-förordningen eller enligt denna lag ska gälla omedelbart.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2. Genom lagen upphävs lagen (2017:1185) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om referensvärden.

3. Ingripande enligt denna lag får inte ske för överträdelser som har ägt rum före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

STEFAN LÖFVEN

PER BOLUND
(Finansdepartementet)